

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Име кандидата

Маја Гецић

Уметничка област

Примењене уметности и дизајн

Име ментора

Др ум. Јулијана Протић, ванр. проф. ФПУ

Назив уметничког пројекта

„Текстилије на неочекиван начин:
амбијентална поставка текстилне и дигиталне
целине”

Комисија за писање извештаја

1. др ум. Маја Студен, ред. проф. Факултета
примењених уметности у Београду
2. мр Радомир Самарцић, ред. проф. Факултета
примењених уметности у Београду
3. др ум. Јулијана Протић, ванр. проф. Факултета
примењених уметности у Београду
4. др ум. Иван Грубанов, ванр. проф. Факултета
примењених уметности у Београду
5. др ум. Радош Антонијевић, ред. проф.
Факултета ликовних уметности у Београду

Датум седнице Наставно уметничко
научног већа на којој је именована
Комисија

10.09.2025.

Број одлуке о именовању Комисије

Бр. 03-13/111-IX

2. Биографија кандидата

Име презиме

Маја Гецић

Место и датум рођења

Адреса

Телефон

E-mail адреса

Биографија

Маја Гецић (1974) је након Средње школе за дизајн у Београду, одсек Текстил (1988–1992) дипломирала на Факултету примењених уметности у Београду, одсек Дизајн текстила (1993–1998).

Постдипломске студије (2002–2006) завршила је у Финској, на Универзитету уметности и дизајна (данас Универзитет „Алвар Алто“) у Хелсинкију, на Одсеку за уметност и дизајн текстила. На Факултету примењених уметности Универзитета у Београду уписала је 2020. године докторске академске студије.

Била је ангажована на пословима графичког дизајнера и дизајнера текстила у београдским студијима „У&Н“ (1992–1993) и „Ars Print“ (2000–2001). Радила је као стручни сарадник на одсеку Дизајн текстила Факултета примењених уметности (2000–2001). Током боравка у Хелсинкију, Маја Гецић је радила на визуелном идентитету Амбасаде Републике Србије (2003–2006), као координатор маркетиншких пројеката, асистент-тутор (2003–2006), предавач (2006–2009) на Одсеку за уметност и дизајн текстила Универзитета „Алвар Алто“ и концепт дизајнер у дигиталној агенцији *Starcut OY, Espoo* (2007–2009). По повратку у Београд радила је као ликовни сарадник Културног центра „Чукарица“ (2009–2012), где води атеље ликовне и примењене уметности, и као сарадник Дечијег културног центра у Београду (2009–2012) у оквиру атељеа за примењену уметност. Од 2012. године била је ангажована као предавач на Високој текстилној струковној школи за дизајн, технологију и менаџмент у Београду, на студијском програму Дизајн текстила и одеће. Од 2019. године ради на Факултету примењених уметности у Београду на Катедри за текстил, у звању доцента.

Маја Гецић је чланица Удружења ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије (УЛУПУДС-а) од 1999. године. Имала је 14 самосталних изложби у земљи и региону и редовно излаже на колективним локалним и међународним изложбама. Од 2009. године активно конципира и реализује уметничке радионице/акције у земљи и иностранству.

Радови Маје Гецић се налазе у Уметничкој збирци у Фискарсу (*Fiskars*), Финска, у колекцији амбасаде Сједињених Америчких Држава у Београду, Музеју примењене уметности у Београду, као и у приватним колекцијама у Финској, Литванији, Летонији, Белгији, Немачкој, Великој Британији, Сједињеним Америчким Државама и Аустралији. Аутор је пројеката и 115 колекција реализованих за клијенте као што су: Културни центар Београда, *NOKIA* (Финска), Виртуелни универзитет (Финска), *DAAD* (Србија), *DOMICET OY* (Финска), *SDW – Salento Design Workshop* (Италија), *Kartell* (Италија) и др.

Самосталне изложбе:

2024. „Текстилије на неочекиван начин”, Мала галерија, Легат Петра Лубарде, Београд;
2021. „Несврстани сувенири – Дезенизација”, поводом Дана европске баштине, галерија „Старт ’06” Културног центра „Чукарица”, Београд;
2019. „Ситуација одсутности”, галерија/простор „База”, Загреб, Хрватска; „Несврстани сувенири”, Салон Музеја примењене уметности, Београд; „БВК (Београдски вунарски комбинат) – споменичко наслеђе”; *made in Ćukarica*, Галерија КЦ „Чукарица”, поводом Дана европске баштине, Београд;
2017. „Сновање нашег бића”, у сарадњи са Александром Антић, Велика галерија Културног центра „Град”, Београд;
2016. „БВК (Београдски вунарски комбинат) – споменичко наслеђе”, Галерија савремене уметности, Смедерево; „БВК – споменичко наслеђе; урађено у / *made in*”, Галерија „96”, Приједор, Босна и Херцеговина; „Лична и колективна историја”, у сарадњи са Марином Коцаревом Ранисављев и Јаном Манева Чупоском, Галерија „НЛБ”, Скопље, Македонија; „Из сентименталних разлога”, Изложбени хол РТС-а, Београд;
2011. *Downtown* + БГ зона, у сарадњи са Милицом Шкоро, Галерија „Сингидунум”, Београд;
2001. „Ритам у простору” (са Леонором Векић, ауторка изложбе је Весна Лакичевић Павићевић), Ликовна галерија, Културни центар Београда;
2000. „Циклус”, Галерија „Сингидунум”, Београд, Србија; „Тајна”, Галерија „Степеник” Културног центра Београда.

Колективне изложбе од 2012. године (избор)

2024. 26. Бијенале таписерије, Велика галерија Дома Војске Србије, Београд, Србија;
56. Мајска изложба, Конак кнегиње Љубице, Београд;
2023. „Моћ ствари”, Салон Музеја града Београда, Београд;
„Свет као представа и воља”, Музеј града Београда;
55. Мајска изложба – „Светла будућност”, Музеј примењене уметности, Београд;

2022. 59. Октобарски салон, Месна заједница „Стјепан Филиповић” и Дебатни програм УЛУС а, Галерија Библиотеке града Београда, Београд;
 17. Интернационално тријенале таписерије, Лођ, Пољска;
 25. Бијенале таписерије, Конак кнегиње Љубице, Београд;
 54. Мајска изложба, Музеј града Београда, Београд;
Dreamfactory – The other weaving mill, Атеље Удебо, Шведска;
2021. „Singidunum 40+1”, галерија „Сингидунум”, Београд;
 Годишња изложба Дизајн секције, Велика галерија СКЦ, Београд;
 ТИСО, Музеј примењене уметности, Београд;
 24. Бијенале таписерије, Велика галерија Дома Војске Србије, Београд;
2020. 20. бијенале керамике, Конак кнегиње Љубице, Београд;
Dreamfactory – the other weaving mill, Атеље Удебо, Шведска;
 52. Мајска изложба, Биоскоп Балкан, Београд;
2019. 51. Мајска изложба, Изложбени салон на Андрићевом венцу, Београд;
 „Београд – град у коме стварам 2019”, Мала галерија Дома Војске Србије, Београд
2018. *Tradition and Innovation – Identity, The 6th Riga International Textile and Fiber Art Triennial*, Музеј Арсенал, Рига, Летонија;
 „Померање граница 4”, Музеј примењене уметности, Београд;
 23. Бијенале таписерије, Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић”, Београд;
2017. 6. Тријенале таписерије Атељеа 61, Радио телевизија Војводине, Студио „М”, Нови Сад;
 ТИСО, Музеј примењене уметности, Београд;
2016. *Fiberart International – Exhibition of Contemporary Fiber Art*, Питсбург (Pittsburg), САД;
 16. Зимски салон, Национална галерија на Македонија, Скопље, Македонија;
2015. *Out of the Box*, Галерија „Арка”, Вилњус (*Vilnius*), Литванија;
 Музеј/галерија Јанине Монкуте-Маркс (*Janinos Monkutės-Marks muziejus-galerija*), Кедајњај (*Kedainiai*), Литванија;
Black Box, Миксер фестивал, Савамала, Београд; „Померање граница 2”, Изложбени хол РТС а, Београд;
 47. Мајска изложба, Кућа краља Петра, Београд;
2014. „Померање граница 1”, Изложбени хол РТС-а, Београд;
 5. Тријенале таписерије, Аула Мастер центра Новосадског сајма, Нови Сад;
 21. Бијенале таписерије, Кућа краља Петра, Београд;
2013. *Agorà – Miniartextil Montrouge*, Париз, Француска;

- Off Miniartextil Montrouge*, Галерија *L'Atelier du Génie*, Париз, Француска;
ТИСО, Конак кнегиње Љубице, Београд;
Ретроспективна изложба, 60 година УЛУПУДС-а, Андрићев венац, Београд;
Аксесоар VII, Галерија „Сингидунум”, Београд;
2012. 44. Мајска изложба, Музеј примењене уметности, Београд;
„Историчари бирају”, Галерија „Сингидунум”, Београд;
„УЛУПУДС је видљив”, Хала Београдског сајма, Београд;
20. бијенале таписерије, Конак кнегиње Љубице, Београд;
Agorà – Miniartextil Como, Комо, Италија.

Учешће и излагање на уметничким конференцијама, симпозијумима, колонијама и сајмовима (избор)

2024. *Round table, SAQAs 2024 Virtual Conference, Studio Art Quilt Associates, Inc.* САД;
2023. Предавач по позиву на конференцији *QUO VADIS, 7th Riga International Textile and Fibre Art Triennial. Tradition and Innovation*, Рига, Летонија; По позиву учесник Округлог стола на конференцији *QUO VADIS, 7th Riga International Textile and Fibre Art Triennial. Tradition and Innovation, Latvian National Museum of Art*, Рига, Летонија;
- Учешће на међународном уметничком скупу и публикацији, онлајн уметнички скуп Свеучилишта у Загребу, Текстилно-технолошки факултет, Загреб, Хрватска;
2022. Излагање на међународној конференцији „Global Fashioning Assembly 2022”, по позиву, организатор ЦИМО центар, Загреб, Хрватска; По позиву излагање – ауторско представљање, 17. Интернационално тријенале таписерије, Централни музеј текстила, Лођ, Пољска;
2021. По позиву, учешће на 21. Међународној мултимедијалној студентској уметничкој колонији, „ЕТНО парк”, Тршић;
2020. По позиву, учешће у пројекту *Dreamfactory – the other weaving mill 2020*, Удебо, Шведска; 2018. По позиву, учешће у 13. сазиву Колоније таписериста, „Атеље 61”, Петроварадинска тврђава, Нови Сад;
2016. По позиву, излагање – ауторско представљање на симпозијуму *Fiberart Forum 2016*, Питсбург, САД;
2014. Излагање на симпозијуму *Pattern Lab Symposium*, Хелсинки, Финска; По позиву, предавање у оквиру радионице *City Dress Me Up – Belgrade Dress Me Up*, сарадња Архитектонског факултета и Високе текстилне струковне школе за дизајн, технологију и менаџмент у Београду;

2009. По позиву, излагање – ауторско представљање на ПКН (*Pecha Kucha*) вол#2, *Superspace*, Београд;

2005. Учешће у колонији (*Wo)Man & Technology*, Тусула, Финска;

2004. Учешће на сајму *International Textile Fair Heimtextile*, Франкфурт, Немачка;

Учешће на међународном сајму намештаја *Salone del mobile*, Милано, Италија;

Учешће на међународном сајму намештаја *International Contemporary Furniture Fair*, Њујорк, САД;

2002. Учешће у колонији и фестивалу *Violence*, Табор, Чешка Република.

Ауторски пројекти (избор)

2022 – ... Ауторска концепција и реализација пројекта (*T)exlibris* подразумева и излагање студентских радова Факултета примењених уметности у Београду. Пројекат је у току, а изложбе су реализоване на различитим локацијама у Београду;

2024. (*T)exlibris 4*, Галерија OZONE, *Dorćol Platz*, Београд; (*T)exlibris 3*, галерија Старт '06, КЦ „Чукарица”, Београд;

2023. (*T)exlibris 2*, галерија Степениште, Центар за ликовно образовање Шуматовачка, Београд; 2022. (*T)exlibris*, галерија Старт '06, КЦ „Чукарица”, Београд.

2022 – 2023

„IVKO прича”, таписерија – жакар плетенина, димензије 11x1.5 м, мерино вуна, 2023 – наручилац модна кућа „IVKO woman” за пословно-продајни простор у ТЦ Галерија, Београд;

Дизајн штампаног текстила, идејна решења и припрема за дигиталну штампу абажура, наручилац модна кућа „IVKO woman” за пословно-продајни простор у ТЦ Галерија, Београд, Ауторска колекција тапета, наручилац КЦ Чукарица поводом „60 година Културног центра”, Хол Театра на брду, Београд.

2019 – 2021

Ауторска концепција студентске радионице и изложбеног дела „Репетиција свакодневног”, N.O. Concept galerija, Beograd. Пројекат је подржао ФПУ и N.O. Concept galerija (Дунав Станица), Београд: април-мај 2021. год.

Коаутор уметничког пројекта „Поткање”. Реализација пројекта у оквиру Универзитета уметности у Београду (студенти и наставници сва четири факултета), студенти и наставници Високе текстилне струковне школе за дизајн, технологију и менаџмент у Београду, у сарадњи са Музејом примењених уметности у Београду и Удружењем ликовних уметника примењене уметности и дизајнера Србије (УЛУПУДС); МПУ, Београд; децембар 2019- јануар 2020. год.

2014 – 2019

Коаутор међународног пројекта „Померање граница 4”, Музеј примењене уметности, Београд; Коаутор међународног пројекта „Померање граница 3” (организација и реализација изложбе и округлог стола Секције за теорију, критику и историју ликовне и примењене уметности УЛУПУДС-а;

Иницијатор међународних радионица за студенте ФПУ и Високе текстилне школе за дизајн, технологију и менаџмент), Музеј примењене уметности, Београд;

Коаутор пројекта „Померање граница 2”, Изложбени хол РТС-а, Београд;

Коаутор пројекта „Померање граница 1” (организација и реализација изложбе и пратећег програма), Изложбени хол РТС-а.

2009 – 2013

Наручилац *Art in Embassies (AIE) project* (Инсталација *Untitled*, Амбасада САД у Београду, САД/Србија)

Наручилац *Morfium Couture*, Велики Барутни Магацин, Београд, Србија (Инсталација *Appearance за часопис Twill*).

Наручилац Културни центар Београда, Србија (Ауторска концепција и идејно решење дезена и њихова примена на посебно креиране предмете као што су кецеља, торба за лаптоп, букмаркери и сл., или постојеће предмете као што су Т-мајице, тањери, шоље, у оквиру ауторске колекције „Срце Београда”).

Колекција ручно рађених филцаних предмета од локалне вуне „Pramenka Handmade”, представљена на жирираним изложбама (Огрлица „Медуза” из ове колекције одабрана за публикавање у књизи *Nathalie Mormu, 500 Felt Objects: Creative Explorations of a Remarkable Material, Lark Books, Asheville 2011*;

Филцани „Џивцани” из ове колекције селектовани су за асортиман Беоизлога – Културни центар Београда).

2000 – 2009

Наручилац *Virtual University*, Хелсинки, Финска (Дизајн колекције текстилних преграда за канцеларијски простор.)

Наручилац компанија *Domicet OY*, Финска (Дизајн штампаног текстила за текстилне ролетне.) Наручилац *Aalto University*, Хелсинки, Финска (Дизајн штампаног текстила и организација реализације зидне покривке димензија 30 x 3 метра сито штампом за пројекат *White*, представљен на сајму *Salone del mobile* у Милану, Италија).

Наручилац модна кућа „Трикотажа Ивковић” из Београда (дизајн тканина и својеручно реализована колекција шалова); наручилац модна кућа „Трикотажа Ивковић” из Београда

(дизајн штампаног текстила и својеручна реализација уникатне сито штампане колекције одевних предмета).

Ауторске концепције радионица/акција (избор)

2024. Ауторска концепција радионице „Обликуј вуном свој стил”, под покровитељством УЛУПУДС-а, Еко фест, ТЦ Ушће, Београд; ауторска концепција радионице „Брендирање вуном”, Филолошка гимназија у Београду (у оквиру докторског ументичког пројекта);

2023. Ауторска концепција радионице и изложбе „IVKO прича” за студенте Катедре за текстил (ФПУ), сарадња модне компаније „IVKO Woman” и Факултета примењене уметности у Београду, ТЦ Галерија, Београд;

2023. Ауторска концепција међународне радионице/пројекта *Nonverbal theatre* поводом Међународне студентске недеље у Београду (*ISWiB*), уметнички центар „Дорћол Platz”, Београд (у оквиру докторског уметничког пројекта);

2022. Ауторска концепција радионице „Фирмирање локалном вуном”, међународни фестивал *Dreamfactory – The other weaving mill*, Удебо, Шведска;

2021. Ауторска концепција радионице „Дезенизација”, студенти ФПУ, Одсек текстил, Културни центар „Чукарица”, Београд; ауторска концепција радионице „Репетиција свакодневног”, галерија N.O. Concept (Дунав станица), Београд;

2019. Ауторска концепција радионице „Несврстани сувенири”, Музеј примењене уметности, Београд;

2018. Ауторска концепција међународне радионице *Clothing and Identity – Branding Through Personal Stories, Tradition and Innovation – Identity, The 6th Riga International Textile and Fiber Art Triennial*, Музеј Арсенал, Рига, Летонија;

2017. Ауторска концепција радионице „Фирмирање” (у сарадњи са студентима Високе текстилне школе – ДТМ, Београд), Велика галерија, КЦ „Град”, Београд;

2016. Ауторска концепција радионице „Урађено у / made in”, Галерија савремене уметности, Смедерево; ауторска концепција радионице „Урађено у / made in” Галерија „96”, Приједор, Босна и Херцеговина.

Награде и признања

2022. Откупна награда Музеја примењене уметности на 54. Мајској изложби;

2019. Плакета УЛУПУДС-а на LI мајској изложби;

2016. *Marianne Kor for Distinguished International Entry*, на групној изложби *Fiberart International – Exhibition of Contemporary Fiber Art*, Питсбург, САД;

2015. Велика награда XLVII мајске изложбе УЛУПУДС-а;

2006. Плакета УЛУПУДС-а на XXXVII мајској изложби;

2000. Плакета УЛУПУДС-а на XIV бијеналу таписерије;

1998. По избору стручног жирија, дипломски рад „Светионик” је изложен на изложби Перспективе XXI, Југословенска галерија, Београд;

Годишња награда УЛУПУДС-а за стваралачке резултате у оквиру секције Текстил и савремено одевање за **2016, 2014, 2011, 2004, 2001.** и **2000.** годину.

3. Детаљна анализа уметничког пројекта кандидата

Докторски уметнички пројекат „Текстилије на неочекиван начин: амбијентална поставка текстилне и дигиталне целине” кандидаткиње Маје Гецић представља комплексно уметничко истраживање и практичну/уметничку реализацију о феноменолошкој природи текстила, која се испитује кроз обликовање одређеног амбијента, просторног окружења и кроз однос између материјалног и дигиталног, индивидуалног и колективног, традиције и савремености. Основна теза која прожима овај рад јесте идеја да је текстил, као појам и као феномен, вишеслојан и полиморфан: текстил је проширени медиј који превазилази своју материјалну димензију и постаје простор значења, процеса и релација – истовремено функционише као материјална структура, технолошки поступак, културни артефакт и медијска форма; Није више само предмет или артефакт, већ је област деловања – динамичан систем који трансформише и редефинише појмове материјалности, технике и медијалности. „Неочекиване текстилије” – хибридни објекти и инсталације преиспитују начин на који доживљавамо материјалност, простор и покрет. Пројектом се тематизује спој текстилних форми, као материјалних и тактилних носилаца културне и историјске меморије, са дигиталним медијима који представљају нематеријалне, динамичне и умрежене форме савремене визуелне културе. У складу са савременим теоријским оквирима, текстил се у овом уметничком пројекту може разумети као медиј релација, као процес „ткања“ односа између материје, људи, технологије и друштва. Кроз трансдисциплинарни приступ раду, који обједињује уметност, дизајн, социологију, антропологију и материјалну културу, кандидаткиња гради специфичан теоријско-практични/уметнички оквир заснован на појму текстилије као материјала, технике, метафоре и медија.

Докторски уметнички пројекат тежи да артикулише простор интеракције између дигиталних и физичких форми, али и да редефинише појам ауторства, колективног деловања и продукције субјективности у савременом уметничком процесу. Артикулација експерименталног простора произлази из личних уметничких побуда, али истовремено рефлектује колективни процес рада у текстилној пракси. Амбијент „који наговештава

активност и кретање” указује на динамичну природу дела, у коме гледалац више није пасивни посматрач, већ постаје део релационог простора.

У теоријском смислу, пројекат може бити смештен у оквире новог материјализма и релационе естетике (Бурио), јер се у њему материјал и технологија не супротстављају, већ међусобно условљавају и коегзистирају. Дигитално не поништава текстилно, већ га трансформише у простор новог искуства, док текстил задржава функцију медија који материјализује дигитално. На тај начин текстил постаје симбол „отвореног поља” уметничке и когнитивне праксе, где се границе између физичког и дигиталног губе у корист хибридног, трансмедијалног простора и тиме преиспитују границе између уметности, заната, индустрије и дигиталне технологије.

Докторски уметнички пројекат се састоји од писаног и практичног дела. Писани део пројекта је конципиран на 115 страна текста са 8 поглавља и потпоглављима, укључујући Апстракт, Увод, Литературу и Биографију. На основу Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката које се бране на Универзитету уметности у Београду и налаза у Извештају из програма којим је извршена провера оригиналности докторског уметничког пројекта „Текстилије на неочекиван начин: амбијентална поставка текстилне и дигиталне целине” утврђено је подударане текста које износи 5 %. Овај степен подударности последица је навођења личних имена и библиографских података о коришћеној литератури, тзв. општих места и података.

Теоријско истраживање утемељено је на етимолошком пореклу појма „текстил” и семантичком развоју сродне терминологије, посебно глагола ткати и појмова који се односе на различите текстилне технике и материјале, сличностима и разликама медијских својстава (као што је значај репетиције), историјском материјализму – техникама, технологијама и знању у обликовању уметничког дела, дигиталном материјализму, таписерији као интермедијалној дисциплини и мас-медијском комуникационом аспекту (анализа рада у оквиру дизајна текстила Соње Делоне, Љубове Попове и Десе Томић-Ђуровић), на релационој уметничкој форми и локалних „текућих појава” (група Шкарт).

Излагање практичног дела пројекта, у форми амбијенталне поставке, први пут је реализовано крајем августа и почетком септембра 2024. године у Малој галерији „Легата Петра Лубарде” у Београду. Поставка је затим развијена и финализована у просторијама некадашње ткачнице Београдског вунарског комбината (БВК) током друге половине октобра 2025. године. Поставку је чинило пет радова: „Tarpetum Lucidum” – 3D дигитална анимација и дигитални звук (3D моделовање и 3D анимација су урађени у програму *Autodesk Maya*, трајање 4':38"); „Предивна сировина” – вишемедијска целина димензија 220 × 220 × 40 цм, састављена од

преплетене дониране вунене конфекције Југословенских фирми („РИО“, „БЕКО“, „Младост“, „Крој“, „Весна“) и QR кодова који су повезани са аудио-визуелним белешкама на *Youtube* платформи; „Вунени експериментални асамблаж“ – вишемедијска целина састављена од иглованих мајица и поставке за игловање мајица непредном вуном и од дигиталне анимације (трајање 1':15"); „Невербални театар“ – дигитални видео колаж (трајање 3':55") и „Фирмирање вуном: Позориште мајица“ – просторна инсталација састављена од иглованих мајица (рад је реализован у сарадњи са Филолошком гимназијом у Београду).

Контекст и инспирација за пројекат „Текстилије – на неочекиван начин“ проистекли су из искуства уметничког истраживања кандидаткиње, примењивања метода карактеристичних за текстилну праксу и приступа који обухватају и елементе ручног и колективног рада. Кључна полазна тачка пројекта је Београдски вунарски комбинат (БВК), који функционише као студија случаја и симбол индустријског и културног наслеђа. Избор БВК-а указује на настојање да се материјалност и историјска вредност текстила из социјалистичког периода реинтерпретирају у савременом контексту, чиме се успоставља критичка веза између индустријског наслеђа и савремене уметничке праксе. Прикупљање артефаката из периода СФРЈ, као и рад кандидаткиње са локалним материјалима попут непредне вуне, сведочи о поступку архивирања и реактивирања прошлости кроз уметничке и материјалне праксе – као начин да та прошлост постане видљива, актуелна и критички размотрена.

Методолошки оквир је заснован на хеуристичком приступу и студији случаја, што је подразумевало истраживање кроз процес и искуство, а не само кроз теоријску рефлексију. Кандидаткиња је повезала области примењене уметности, дизајна, дигиталних медија и релационе уметности, чиме је остварено мултимедијално јединство текстилног и дигиталног, при чему обе сфере делују као равноправни учесници у визуелној и просторној композицији. Посматрано из ширег теоријског контекста, пројекат „Текстилије“ у себи садржи елементе алтермодерности (Бурио), као израз уметничког луталаштва и продукције субјективности. Кандидаткиња, кроз радове попут „Предивна сировина“, „Позориште мајица“ или „Експериментални вунени асамблаж“, гради модел уметности који није фиксиран искључиво на форму, већ и на путању – процес, однос и искуство. У том смислу, луталаштво постаје метод, а не тематска категорија – уметнички чин се дефинише кроз кретање, интеракцију и настанак смисла у релацији са другима. У оквиру уметничког пројекта интегрисане су различите дисциплине. Овакав приступ упућује на трансдисциплинарни модел истраживања у којем се текстил третира као динамично поље деловања и постаје процес који се непрестано трансформише, артикулише и редефинише, чиме се превазилази његово традиционално

разумевање као утилитарног или декоративног објекта. Овај приступ у потпуности је у складу са савременим теоријама новог материјализма (на пр. Карен Барад; Џејн Бенет).

У делу који се односи на рад „*Tarpetum lucidum*” у 3D програму *Autodesk Maya*, открива се експериментални карактер пројекта, који преиспитује границе између виртуелног и материјалног. Дигитална симулација кретања тканине постаје уметнички чин, али и методолошки инструмент за истраживање текстилности као појаве. Овде се не ради о пуком имитирању реалности, већ о увођењу дигиталног простора као концептуалне лабораторије у којој се текстил мисли, обликује и „оживљава”. Кандидаткиња проналази везу између дигиталне симулације и хаптичког, телесног знања, које је акумулирано у текстилној пракси. Посматрајући симулацију као средство изражавања и експеримента, кандидаткиња успоставља дијалог са историјом визуелних медија – од ренесансне илузије простора до савремене дигиталне материјалности. Она истиче да дигитална доминација не значи „нестанак медија”, већ, напротив, њихову реинтерпретацију и проширење, што се уочава у примерима савремене таписерије, уметности текстила и других хибридних форми.

Такође важан сегмент се односи на друштвене релације уметничког деловања, оличене у радовима „Предивна сировина”, „Позориште мајица”, „Невербални театар” и „Експериментални вунени асамблаж”. У овим радовима, уметност се дефинише као процес комуникације и колаборације, у којем се гради двосмерна релација између аутора и учесника. Овај приступ је у директној вези са релационом естетиком Николе Буриоа, који уметничко дело схвата као друштвени интервал – простор интеракције, дијалога и афективне размене. Посебно је значајно што се у овом контексту јавља појам „акција фирмирања”, који упућује на креативне процесе у којима учесници постају ко-аутори, а уметност се претвара у инструмент саморефлексије и заједничке продукције значења. Додатно се истиче утицај еко-филозофије Феликса Гатарија, нарочито његове идеје о продукцији субјективности и аутопоетикама. Овде се уметнички процес посматра као простор самоорганизације и микро-промене – стварање субјективног и колективног идентитета кроз ангажовану креативност. Гатаријев концепт „три екологије” може се применити на овај пројекат: кроз уметнички рад, ауторка не само да обликује материјал, већ трансформише друштвени и ментални еко-систем у ком делује.

Уметнички пројекат уводи појам „супермодерне”, који Лев Манович користи да би описао нову етапу односа између традиције и дигиталне културе. Супермодерна не одбацује историју, већ је прерађује и интегрише у савремени контекст. На тај начин, дигитална компонента у пројекту није супротстављена материјалној традицији, већ је њен логички и медијски наставак. Овде се уочава важна теоријска поента: уместо линеарне еволуције од

„аналогног“ ка „дигиталном“, ауторка предлаже спирални модел развоја – повратак непосредним техникама, али у новом, медијски проширеном облику. Комбиновање дигиталног, хаптичког, олфакторног и аудитивног аспекта доводи до концепта трансмедијалности, у којем текстил постаје простор мултисензорног искуства и комуникације.

Кандидаткиња је повезала свој стваралачки процес са концептом алтермодерности (Бурио) која подразумева трагање, мобилност и континуирано преговарање са различитим културним и медијским контекстима. Уметник је „луталица“ који гради значење кроз кретање, а не фиксирану позицију. Ово „луталаштво“ се јавља као метафора стваралачке методологије – отворен, интуитиван и искуствен приступ у коме се теорија и пракса преплићу. Уметнички рад постаје карта пута која бележи трагове процеса, уместо да представља коначни производ. На тај начин, методологија овог рада се приближава ономе што Доналд Шон назива *reflexive practice* – пракси у којој стварање истовремено производи и теоријско знање.

4. Оцена остварених резултата

Концепт „текстилија“ се може посматрати као општи концептуални оквир који обухвата све фазе производње – од сировине до готовог производа. Међутим, кандидаткиња овај оквир трансформише у уметничко-епистемолошки модел, у коме текстил није само материјал, већ је и метод мишљења. У том смислу, може се повући паралела са антрополошким приступом Тима Инголда који стваралачки процес описује као „линеарно ткање света“ – процес у коме се мисао, покрет и материја испреплићу у јединственој пракси.

Централни део пројекта „Текстилије – на неочекиван начин“ указао је на дијалектички однос између материјалног и нематеријалног, односно између мануелних текстилних поступака и дигиталних технологија. Кандидаткиња је уочила дубоку сродност између принципа дигитализације (нумеричког кодирања) и принципа формирања тканине, посебно жакар тканине, где је сваки „пиксел“ или „чвор“ резултат алгоритамске логике. Овакво поређење има изузетно теоријско значење: оно указује на онтолошку везу између ткања и дигиталног програмирања, између ручне уметности и машинског кода. У савременој медијској теорији, овај однос може се повезати са идејама В. Флусера и Л. Мановича, који дигитални медиј описују као „програмску тканину“ у којој се преплићу подаци, пиксели и алгоритми. У контексту овог пројекта, „дигиталне текстилије“ постају уметничка метафора за конвергенцију физичког и виртуелног, опипљивог и апстрактног, чиме се преиспитују границе медија и материјалности.

Такође, однос видљивог и невидљивог, који кандидаткиња наглашава, упућује на феноменолошки аспект уметничког искуства – материјалност текстила се не исцрпљује у тактилној, већ добија проширено значење у дигиталном простору, где се текстура и структура трансформишу у пиксел, сигнал или симбол. Тај прелаз од физичког ка дигиталном и обратно отвара простор за нова хибридна искуства у амбијенталној уметности. У другом плану развија се питање друштвеног аспекта стваралаштва. Ослањајући се на проучавање случаја Београдског вунарског комбината (БВК), кандидаткиња је акцентовала важност колективног и сарадничког рада у настанку уметничких дела. Овај приступ је у складу са концептом релационе естетике Н. Буриоа, према којем уметнички рад није више само резултат индивидуалног генија, већ простор у коме се граде и одвијају друштвени односи. Рад са локалном вуном и техникама попут игловања не посматра се само као материјални процес, већ као социјални чин који активира заједницу, знање и традицију. На тај начин, текстил постаје метафора за повезивање људи и искустава — као што се влакна преплићу у тканину, тако се и људске интеракције преплићу у заједнички стваралачки процес. Ово је уједно и критички осврт на савремени систем производње, у коме су индивидуални допринос, рукотворина и ауторство често потиснути аутоматизацијом и алгоритамским процесима, па пројекат дискретно указује на тензију између људске креативности и технолошке детерминације.

Уметничка амбијентална поставка, која обједињује дигиталне и текстилне форме, постала је „простор дијалога“ – експериментални простор у коме се дешава кретање, догађај, активност. Тај простор није статичан, већ је отворен, процесуалан и интерактиван. На формалном плану, радове Маје Гецић одликују уравнотежене композиције, изражена текстуралност површине и сведен колорит. Доминантна улога светла, сенке и материјалне структуре допринела је да просторне инсталације делују као амбијентални простори искуства, а не као објекти за посматрање. Овим приступом кандидаткиња је развила препознатљив визуелни језик у којем се тактилно и дигитално стапају у јединствену естетску целину, потврђујући да се савремена уметност не заснива на имитацији форме, већ на генерисању значења кроз процесуалност и сензорну перцепцију.

5. Критички осврт Комисије

Докторски уметнички пројекат „Текстилије на неочекиван начин“ представља комплексно уметничко истраживање и реализацију рада у коме се преплићу теорија, технологија и уметнички чин. Он истовремено делује као манифест новог материјализма, метафора дигиталног доба и релациони уметнички модел.

Тематски оквир уметничког деловања кандидаткиње Маје Гецић прожет је идејом меморије и идентитета, како личног, тако и колективног. Комбинујући материјалну традицију и савремене дигиталне технике, кроз трансдисциплинарни и партиципативни приступ, кандидаткиња Маја Гецић је спојила индивидуално искуство и колективно деловање, материјално и дигитално, традицију и савременост и креирала простор који преиспитује границе између материјалног и виртуелног, индивидуалног и колективног, ручног и алгоритамског. Уместо бинарних опозиција, предложила је модел континуитета и дијалога: текстил као медиј постаје простор где се спајају знање, чулност и технологија. Полазећи од студије случаја Београдског вунарског комбината, кандидаткиња је реконтекстуализовала индустријско наслеђе кроз уметничку интерпретацију његових материјалних остатака. Тиме је остварила визуелни и концептуални дијалог између прошлости и садашњости, у којем текстил постаје сведочанство трансформације друштвених и економских процеса. Таква естетска стратегија утемељена је на поетици поновног присвајања и реинтерпретације, чиме се губи граница између документарног и уметничког, а чин стварања постаје акт сећања и афирмације културног идентитета.

На теоријском плану, пројекат доприноси редефинисању појма текстил у уметности и дизајну и разумевању текстила, као медија у проширеном смислу, као медија који може да мисли, посредује и комуницира. Текстил је, у том смислу, више од материјала, он је мислећа структура – мрежа која спаја тела, идеје, технологије и друштвене односе. Постаје метафора савремене уметности, медиј који повезује чулно и концептуално, људско и дигитално, традицију и будућност.

На уметничком плану, практичан рад афирмише текстил као универзални потенцијал постајања и трансформације, који симболички представља само ткиво уметности: динамично, променљиво и вишеслојно.

Цео докторски уметнички пројекат може се појмити као епистемолошка студија о медијалности, у којој се текстил појављује као метафора савремене културе – флуидне, повезане, хибридне и процесуалне. Кроз синтезу мануелног и дигиталног израза, индивидуалног и колективног, кандидаткиња је афирмисала нове естетске парадигме примењене уметности, у којима лепота није резултат само форме, већ процеса, дијалога и трајне трансформације материјала и значења. Управо зато овај рад припада корпусу примењене уметности и дизајна и улази и у поље онтологије, антропологије и медијске филозофије.

Својим теоријским оквиром и уметничким дометом, пројекат „Текстилије на неочекиван начин” афирмише текстил као комплексно, интердисциплинарно и медијски проширено

поље, у којем се прожимају материјалност, тактилност и друштвена интеракција. На тај начин пројекат проширује поље примењене уметности и дизајна, уводећи идеје процесуалности, сарадње и трансформације као кључне принципе савременог уметничког и дизајнерског мишљења.

6. Закључак са образложењем доприноса пројекта уметности

Докторски уметнички пројекат „Текстилије на неочекиван начин: амбијентална поставка текстилне и дигиталне целине” кандидаткиње Маје Гецић је у потпуности ауторско, оригинално, иновативно и јединствено дело. Представља комплексно уметничко истраживање и практичну реализацију који превазилазе дисциплинарне границе између уметности, дизајна и технологије. Рад се одликује истраживачком дубином и концептуалном доследношћу, при чему кандидаткиња преиспитује традиционалне границе медија и успоставља иновативне форме уметничког израза. Такође, кроз дијалог између текстилног и дигиталног, преиспитује концепт материјалности у доба дигиталне културе, док истовремено афирмише локалну историју и текстилно наслеђе као потенцијал за савремену уметничку продукцију. Њено стваралаштво и рад указују на потенцијал текстила да превазиђе своју утилитарну функцију и постане медиј савременог уметничког мишљења, чиме је отворила нова поглавља за разматрање и редефинисање појмова текстил, ауторство, колективно деловање и продукција субјективности у савременом уметничком процесу.

Пројекат Маје Гецић приказује могућности интеграције мануелне текстилне праксе и савремених дигиталних технологија у оквиру савременог креативног процеса. Кроз рад са текстилом као хибридном медијем, кандидаткиња развија методолошке приступе који омогућавају појаву нових форми индивидуалног и колективног стваралаштва. Оваква истраживачка оријентација доприноси развоју иновативних приступа у области примењене уметности и дизајна, као и проширивању постојећих естетичких и технолошких оквира.

Докторски уметнички пројекат „Текстилије на неочекиван начин: амбијентална поставка текстилне и дигиталне целине” не само да преиспитује и проширује традиционалне границе примењене уметности, већ и указује на могућности синтезе концептуалних и технолошких аспеката у процесу уметничког стварања. Такав интердисциплинарни приступ представља значајан образовни и практични ресурс за студенте, уметнике и дизајнере, подстичући развој нових педагошких и истраживачких модела у оквиру уметничког образовања. Сходно томе, резултати спроведеног истраживања указују на потенцијал за успостављање нових методолошких модела у области дизајна и производње хибридних уметничких објеката, чиме

се остварује значајан допринос даљем развоју и теоријском и практичном унапређењу савремене примењене уметности.

Комисија констатује да је кандидаткиња показала изразиту професионалну компетентност и висок ниво уметничке зрелости. Њен рад одликује промишљен концепт, техничко-технолошка изведба и способност успешног спровођења сложених процеса који прате реализацију овако комплексног пројекта. Показала је да поседује интегрисано разумевање примењене уметности, дизајна и савремених уметничких пракси, као и способност да на креативан и критички начин одговори на изазове савремене уметничке сцене.

Комисија предлаже Наставно-научном уметничком већу Факултета примењених уметности у Београду и Сенату Универзитета уметности у Београду да прихвати Извештај и покрене процедуру за јавну одбрану докторског уметничког пројекта „Текстилије на неочекиван начин: амбијентална поставка текстилне и дигиталне целине” кандидаткиње Маје Гецић.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

1. др ум. Јулијана Протић, ванр. проф. Факултета примењених уметности у Београду, ментор

2. др ум. Маја Студен, ред. проф. Факултета примењених уметности у Београду

3. мр ум. Радомир Самарцић, ред. проф. Факултета примењених уметности у Београду

4. др ум. Иван Грубанов, ванр. проф. Факултета примењених уметности у Београду

5. др ум. Радош Антонијевић, ред. проф. Факултета ликовних уметности у Београду